

**Milieucriteria voor het maatschappelijk
verantwoord inkopen van**

Mobiele werktuigen uitbesteding

Versie 30 maart 2017

1. Scope/afbakening

De productgroep Mobiele werktuigen uitbesteding omvat de inhuur van een niet voor de weg bestemde mobiele machine zoals mobiel werktuig, vervoerbare industriële uitrusting of voertuig met of zonder carrosserie, niet bestemd voor personen- of goederenvervoer over de weg, waarin een inwendige-verbrandingsmotor als omschreven in bijlage I, deel 1 van richtlijn 97/68/EG, is gemonteerd.

De uitbesteding van het mobiele werktuig is inclusief bedienend/besturend personeel. Met mobiele werktuigen worden bedoeld grondverzetmachines zoals loaders en graafmachines, maaimachines, veegmachines, tractoren, etc. Het gaat in het algemeen om mobiele werktuigen met dieselmotor, variabel/constant toerental en zonder kenteken. Ook vorkheftrucks behoren tot de mobiele werktuigen, zij het dat die ook andere motortypen kennen, zoals elektrische of LPG motoren.

Tot deze productgroep behoren geen elektrische voertuigen, zoals die bijvoorbeeld in magazijnen worden gebruikt.

Om het de aanbestedende dienst gemakkelijker te maken is een selectie van CPV-codes gegeven die van toepassing kunnen zijn op deze productgroep. Deze selectie is niet uitputtend of compleet. Het blijft de verantwoordelijkheid van de aanbestedende dienst om zelf de juiste set van CPV-codes te verzamelen, aansluitend bij de betreffende aanbesteding.

De volgende producten (met bijbehorende CPV-code) maken deel uit van de productgroep. Deze lijst met producten is niet uitputtend.

Producten	CPV-code
Wieladers	34144710-8
Hijskranen	42414100-2
Heftrucks	42415100-9
Grondverzet- en graafmachines, en bijbehorende onderdelen	43200000-5
Walsmachines	43312500-8
Hoogwerkers	44481000-5

Dit document beschrijft de milieucriteria. Informatie over de andere onderdelen van maatschappelijk verantwoord inkopen, zoals sociale voorwaarden en social return, kunt u terugvinden op de website van PIANOo, bij de specifieke productgroep pagina: <https://www.pianoo.nl/document/10846/productgroep-mobiele-werktuigen-uitbesteding>

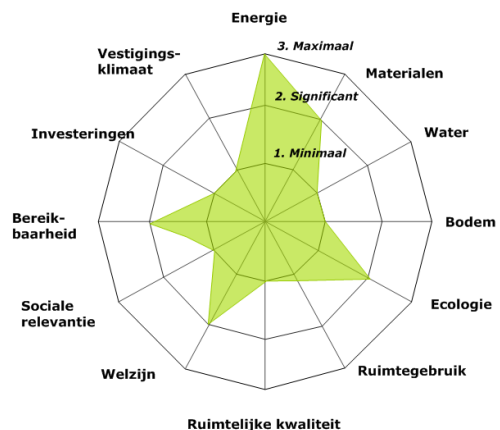
2. Criteriadocumenten en Aanpak duurzaam GWW

De kern van de Aanpak Duurzaam GWW is het meewegen van duurzaamheidsaspecten vanaf een vroege planfase, met een focus op de hele levenscyclus van de aan te leggen infrastructuur of object(en). Hierdoor is immers de meeste duurzaamheidswinst te behalen en kan in elk project een goede, integrale afweging worden gemaakt tussen People, Planet en Profit (zie verder <http://duurzaamgww.nl/>).

Het Ambitiweb heeft een centrale plaats in de Aanpak Duurzaam GWW. Het Ambitiweb helpt om in een vroeg stadium van een project ambities helder te maken en vervolgens deze gedurende het gehele traject van initiatief tot sloop in beeld te houden. Voor informatie over de Aanpak Duurzaam GWW en het Ambitiweb zie <http://www.duurzaamgww.nl/ambitiweb>.

Het Ambitiweb hanteert een aantal duurzaamheidsthema's. Elk thema kent drie ambitieniveaus:

1. inzicht in de grootste belasters en stromen voor het betreffende thema en daarbij het behalen van een minimumniveau, 'state of the art';

2. het stellen van concrete reductiedoelstellingen en het bereiken van een significante verbetering op het betreffende thema;
3. het toevoegen van waarde, in plaats van “minder slecht”. Niet alleen is de belasting op milieu, mens of waarde nihil, er wordt zelfs een positieve bijdrage geleverd.

Onderdeel van niveau 1 is het voldoen aan de geschiktheidseisen, minimumeisen en contractbepalingen van de criteriadocumenten Duurzaam Inkopen. Met de gunningscriteria kan een bijdrage worden geleverd aan niveaus 2 en 3.

In de navolgende tabel zijn de thema's opgenomen, op basis van de gehanteerde indeling in de criteriadocumenten, waar de inkoper daadwerkelijk invloed op uit kan oefenen met de eisen en criteria uit dit criteriadocument. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in het Ambitieweb een beperkt andere indeling wordt gehanteerd.

Navolgend is een overzicht gegeven van de eisen en criteria onderverdeeld naar de verschillende thema's. Er zijn in de criteriadocumenten in totaal vijf thema's onderscheiden (tussen haakjes het overeenkomende thema uit het Ambitieweb):

- energie en klimaat (Ambitieweb: 'energie');
- materialen en grondstoffen (Ambitieweb: 'materialen');
- water en bodem (Ambitieweb: 'water' en 'bodem');
- leefomgeving (Ambitieweb: 'welzijn');
- natuur en ruimte (Ambitieweb: 'ecologie').

In de navolgende tabel zijn de thema's opgenomen waar de inkoper daadwerkelijk invloed op uit kan oefenen met de eisen en criteria uit dit criteriadocument.

Thema's	Niveau 1 Ambitieweb Selectie criterium (SC) Minimumeis (ME) Contractbepaling (CB)	Niveau 2 Ambitieweb Gunningcriterium (GC)
Leefomgeving	ME1. Emissie eisen	GC1. Emissie eisen

3. Toedeling van criteria aan projectfasen

De criteria in dit document hebben betrekking op bij de uitvoering van werkzaamheden in te zetten mobiele werktuigen.

4. Selectiecriteria

Niet bepaald voor deze productgroep.

5. Minimumeisen

Nr.	Minimumeisen (ME)
ME1	<p>Emissie eisen</p> <p>De te leveren mobiele dieselwerktuigen met motoren met een variabel toerental voldoen tenminste aan de volgende Fasenormen (vgl richtlijn 2004/26/EG):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19 kW tot 130 kW vermogen: Fasenorm III-A; • 130 kW tot 560 kW vermogen: Fasenorm III-B. <p>Voor werktuigen in categorie 130 kW - 560 kW met een zeer specifieke toepassing zijn er wellicht niet</p>

	<p>meerdere aanbieders van werktuigen die voldoen aan Fasenorm III-B. De inkoper dient dit vooraf te verkennen. Als er niet voldoende aanbieders blijken te zijn dan geldt voor deze werktuigen Fasenorm III-A.</p> <p>De te leveren mobiele dieselwerktuigen met motoren met een constant toerental voldoen tenminste aan Fasenorm II (vlg richtlijn 2004/26/EG).</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p>De emissie eisen voor mobiele werktuigen met dieselmotor zijn vastgelegd in de richtlijn 2004/26/EG. Mobiele werktuigen dienen gekeurd te zijn conform de Europese Fase- normen. Mobiele werktuigen gekeurd conform de Amerikaanse TIER normen voldoen niet aan de minimumeis.</p> <p>Het is belangrijk dat er gestreefd wordt naar een zo schoon mogelijk gebruik van mobiele werktuigen. Het kan echter niet zo zijn dat bij aanbesteding van diensten dezelfde eisen gelden als bij inkoop. Dan zou een inschrijver die de werkzaamheden uitvoert al zijn werktuigen moeten vernieuwen.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan worden gevraagd om een afschrift van de conformiteitsverklaring van de voor de uitvoering van de opdracht in te zetten mobiele dieselwerktuigen. Hieruit is onder andere af te leiden welke emissie(s) aan het type/de typen werktuigen is/zijn toegekend.</p>
--	---

6. Gunningscriteria

Nr.	Gunningscriteria (GC)
GC1	<p>Emissie eisen</p> <p>Naarmate een groter aandeel van de te leveren mobiele dieselwerktuigen tenminste voldoet aan de volgende Fasenormen, kan een hogere waardering worden toegekend:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobiele werktuigen met motoren met een variabel toerental: <ul style="list-style-type: none"> ○ 19 kW tot 130 kW vermogen: Fasenorm III-B; ○ 130 kW tot 560 kW vermogen: Fasenorm IV. • Mobiele werktuigen met motoren met een constant toerental: <ul style="list-style-type: none"> ○ Fasenorm III-A. <p>Als in ME1 voor aanpassing is gekozen voor de Fasenorm voor werktuigen in de categorie 130 kW - 560 kW dan kan in dit gunningscriterium voor deze werktuigen Fasenorm IV worden aangepast is Fasenorm III-B.</p> <p><i>Toelichting</i></p> <p>De emissie eisen voor mobiele werktuigen met dieselmotor zijn vastgelegd in de richtlijn 2004/26/EG en 2005/13/EC. Mobiele werktuigen dienen gekeurd te zijn conform de Europese Fasenormen. Mobiele werktuigen gekeurd conform de Amerikaanse TIER normen voldoen niet aan de minimumeis.</p> <p>Leveranciers zullen nog werktuigen bezitten met lagere Fasenormen. Om een zo schoon mogelijk gebruik van mobiele werktuigen te realiseren, dienen de schoonste werktuigen ingezet te worden. Het is de bedoeling dat leveranciers werktuigen inzetten met de laagste emissies naar lucht en de laagste geluidemissies.</p> <p><i>Verificatie</i></p> <p>De inschrijver kan worden gevraagd om een afschrift van de conformiteitsverklaring van de voor de uitvoering van de opdracht in te zetten mobiele dieselwerktuigen te overleggen. Hieruit is onder andere af te leiden welke emissie(s) aan het type/ de typen werktuigen is/zijn toegekend.</p> <p>aan het type/de typen werktuigen is/zijn toegekend.</p>

7. Contractbepalingen

Niet bepaald voor deze productgroep.